

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 418/2010-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. marca 2011 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika vo veci sťažnosti P. K. a M. K., obaja bytom K., a maloletej A. K., nar. ..., Z., zastúpenej Ing. Ľ. B. a PaedDr. M. B., Z., právne zastúpených advokátom JUDr. J. V., Advokátska kancelária, N., pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 334/1996 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. K., M. K. a maloletej A. K., nar. ..., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 334/1996 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Dolný Kubín prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 334/1996 konať bez zbytočných priet'ahov.

3. P. K., M. K. a M. A. K., nar. ..., priznáva primerané finančné zadost'učinenie každému v sume po 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Dolný Kubín p o v i n n ý vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Dolný Kubín je p o v i n n ý uhradiť P. K., M. K. a maloletej A. K., nar. ..., trovy právneho zastúpenia v sume 611,71 € (slovom šesťstojedenašť eur a sedemdesiatjeden centov), na účet ich advokáta JUDr. J. V., Advokátska kancelária, N., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 418/2010-12 z 9. novembra 2010 prijal na ďalšie konanie sťažnosť P. K. a M. K., obaja bytom K., a maloletej A. K., nar. ..., Z., zastúpenej Ing. Ľ. B. a PaedDr. M. B., Z. (ďalej len „sťažovatelia“), právne zastúpených advokátom JUDr. J. V., Advokátska kancelária, N., pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 334/1996.

Sťažovatelia v sťažnosti namietali neprimeranú dĺžku konania o náhradu škody, ktoré začalo ich návrhom a ich právneho predchodcu z 19. septembra 1996 a je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 334/1996. Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že od začiatku konania uplynulo už viac ako štrnásť rokov a vo veci zatiaľ nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie. Zo sťažnosti ďalej vyplýva:

„V konaní sú neodôvodnené prietahy, čím sa toto konanie neúmerne predlžuje. Okresný súd Dolný Kubín nekonal v období odo dňa 5. 7. 2001 do dňa 16. 2. 2007. I napriek skutočnosti, že listom Krajského súdu v Žiline Spr. 11007/09 zo dňa 16. 3. 2009 nám bolo nám oznámené, že vec je v štádiu kedy je možné vydať rozhodnutie vo veci samej, do dnešného dňa nebolo vo veci vydané meritórne rozhodnutie. Odo dňa doručenia tohto listu Krajského súdu v Žiline sa vo veci uskutočnili iba 2 pojednávania.

Už iba samotná skutočnosť, že konanie v tejto veci trvá viac ako 14 rokov je dôkazom porušenie nášho ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Takáto dĺžka konania predlžuje stav našej právnej neistoty do tej miery, že naše právo na súdnu ochranu sa stáva iba iluzórnym právom. Postupom Okresného súdu Dolný Kubín v tejto veci sú porušované naše ústavné práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

Sťažovatelia po viacerých žiadostiach o nariadenie termínu pojednávania podali 14. júla 2008 sťažnosť na prietahy v konaní predsedníčke okresného súdu. Keďže predsedníčka okresného súdu bola vo veci konajúcou sudkyňou, sťažnosť bola postúpená predsedovi Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“), ktorý vo svojej odpovedi sp. zn. Spr. 11007/09 zo 16. marca 2009 k veci okrem iného uviedol:

„Riadnym prešetrením všetkých úkonov súdu v uvedenom procesnom spise, ako aj ostatných okolností významných pre posúdenie sťažnosti v rovine sťažnostného konania, v zmysle vyššie citovaného zákona konštatujeme, že doba konania je neprimerane dlhá, resp. že došlo vo viacerých časových obdobiach k neodôvodneným prietahom v konaní, za čo sa Vám ospravedľujeme.“

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľov P. K., M. K. a maloletej A. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 334/1996 porušené bolo.

Okresnému súdu Dolný Kubín sa prikazuje, aby v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 334/1996 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi P. K. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný zaplatiť sťažovateľovi P. K. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi M. K. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný zaplatiť sťažovateľovi M. K. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľke maloletej A. K. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný zaplatiť sťažovateľke A. K. do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľom P. K., M. K. a maloletej A. K. sa priznávajú trovy tohto konania v sume 670,88 EUR, ktoré je Okresný súd Dolný Kubín povinný zaplatiť sťažovateľom P. K., M. K. a maloletej A. K. na účet advokáta JUDr. J. V. č. ú. ... v ... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Na základe výzvy ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. Spr. 984/10 z 15. decembra 2010 vyjadrila predsedníčka okresného súdu, v ktorom okrem podrobného prehľadu úkonov uviedla:

„S poukazom na uvedený prehľad procesných úkonov vo veci, konštatujem, že v doterajšom priebehu konania v obdobiach od 14. 03. 2002 do 28. 03. 2003, od 30. 04. 2003 do 19. 04. 2005, od 06. 05. 2005 do 27. 02. 2007 a od 31. 07. 2007 do 01. 05. 2008 vznikli prieťahy. Ich príčina spočíva nielen v konaní súdu ale aj v nezodpovednom prístupe znalca Prof. O. k vypracovaniu znaleckého posudku (obdobie od 30. 04. 2003 do 19. 04. 2005), pričom nakoniec posudok ani nevypracoval, ale aj ostatných oslovených znalcov, ktorí znalecký úkon odmietli a tiež v postoji žalobcov vo veci, ktorí v priebehu konania opätovne navrhujú nové a nové dôkazy. Vplyv na dĺžku konania malo aj rozhodovanie poručenského súdu o ustanovení poručníkov pre mal. žalobkyňu, ktorá osirela a to v dĺžke 5 mesiacov. Vec je náročná na posúdenie odborných otázok - príčiny smrti matky žalobcov a postup lekárov pri vedení pôrodu, bez vyriešenia ktorej nie je možné vo veci rozhodnúť. Odborné posudky aj vyjadrenia pôvodných znalcov sú odlišné a je potrebné tieto rozpory odstrániť čo je zdĺhavé z dôvodu odmietavého postoja znalcov k podaniu posudku.

K námietke sťažovateľa, že odo dna doručenia listu Krajského súdu v Žiline sa konali len dva pojednávania uvádzam, že pojednávania boli nariadené na 23. 06. 2009 (právny zástupca sťažovateľov žiadal o zrušenie termínu), 08. 09. 2009, 07. 09. 2010 (právny zástupca sťažovateľov žiadal o zrušenie termínu), 21. 09. 2010, 12. 11. 2010, 09. 12. 2010. Medzi pojednávania sa vykonávali úkony smerujúce k nariadeniu znaleckého dokazovania. Vo veci sa od 01. 05. 2008 koná priebežne.“

Ústavný súd v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa so stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom súdneho spisu týkajúceho sa posudzovaného konania dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 334/1996 ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania:

Dňa 19. septembra 1996 bola okresnému súdu (pobočka N.) doručená žaloba sťažovateľov a ich právneho predchodcu o zaplatenie náhrady škody voči Nemocnici s poliklinikou T. (ďalej len „žalovaná“).

Dňa 19. mája 1998 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely vypracovania znaleckého posudku.

Dňa 13. apríla 1999 okresný súd ustanovil znalca.

Dňa 25. júna 1999 bol okresnému súdu doručený znalecký posudok.

Dňa 15. júla 1999, 3. augusta 1999, 16. septembra 1999 a 31. mája 2000 sa uskutočnili pojednávania.

Dňa 12. júna 2000 znalec zaslal okresnému súdu žiadosť o zbavenie účasti na súdnoznaleckej expertíze v súdnom spore z dôvodu zaujatosti.

Dňa 22. mája 2001 okresný súd ustanovil nového znalca.

Listami zo 6. novembra 2001, 17. decembra 2001 a 19. februára 2002 okresný súd urgoval znalca na predloženie znaleckého posudku.

Dňa 12. marca 2002 bolo okresnému súdu doručené oznámenie znalca, v ktorom uvádza, že znalecký posudok nevypracoval z dôvodu mimoriadnej pracovnej vyťaženia, zároveň požiadal okresný súd o ustanovenie znalca-konzultanta z odboru súdneho lekárstva.

Dňa 28. marca 2003 okresný súd zaslal znalcovi súhlas o pridelenie znalca-konzultanta z odboru súdneho lekárstva.

Dňa 7. apríla 2003 znalec zaslal okresnému súdu spisový materiál bez vypracovaného znaleckého posudku. Okresný súd následne spis vrátil znalcovi so žiadosťou o vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 17. októbra 2003 bol znalec opätovne urgovaný na zaslanie znaleckého posudku. Urgenciu sa mu podarilo doručiť až prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru K. (ďalej len „polícia“) 20. januára 2004.

Dňa 12. marca 2004 bola znalcovi zaslaná ďalšia urgencia na vypracovanie znaleckého posudku, ktorú sa mu nepodarilo doručiť ani prostredníctvom polície.

Dňa 18. februára 2005 a 7. apríla 2005 okresný súd telefonicky urgoval znalca na podanie znaleckého posudku.

Dňa 19. apríla 2005 znalec zaslal stanovisko k nevypracovaniu znaleckého posudku a vrátil spis okresnému súdu bez vypracovaného posudku.

Dňa 11. januára 2007 okresný súd určil termín pojednávania na 27. február 2007, ktoré bolo pre kolíziu pojednávania právneho zástupcu sťažovateľov odročené na 3. máj 2007, avšak aj toto bolo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne odročené na 7. jún 2007.

Pojednávanie konané 7. júna 2007 bolo odročené na neurčito pre účely vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 26. júna 2008 bol spisový materiál zaslaný krajskému súdu na rozhodnutie o zaujatosti zákonnej sudkyne a žiadosti o vylúčenie z prerokovania veci.

Krajský súd uznesením sp. zn. 5 NcC 48/2008 z 26. augusta 2008 rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania veci.

Listom z 19. septembra 2008 bol z dôvodu úmrtia žalobcu v 1. rade vyzvaný Notársky úrad v N. na oznámenie okruhu dedičov v rámci dedičského konania vedeného Okresným súdom N. pod sp. zn. 1 D 420/2008.

Okresný súd dožiadaním na Notárskom úrade v N. a na Okresnom súde N. 27. novembra 2008, 5. januára 2009, 9. februára 2009 a 25. februára 2009 zisťoval, či bol ustanovený poručník pre navrhovateľku v 5. rade,

Okresný súd uznesením z 25. februára 2009 prerušil konanie až do právoplatného rozhodnutia Okresného súdu N. vo veci ustanovenia poručníka pre navrhovateľku v 5. rade. Proti predmetnému uzneseniu podal právny zástupca sťažovateľov odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením z 31. marca 2009 tak, že uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 30. apríla 2009 Okresný súd N. zaslal okresnému súdu uznesenie o ustanovení poručníka.

Dňa 18. mája 2009 okresný súd určil termín pojednávania na 23. jún 2009, ktoré bolo z dôvodu kolízie pojednávania právneho zástupcu sťažovateľov odročené na 8. september 2009.

Dňa 8. septembra 2009 sa na okresnom súde uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito pre účely doplnenia dokazovania.

Okresný súd uznesením z 28. septembra 2009 zrušil svoje uznesenie z 22. mája 2001, ktorým poveril znalca na podanie znaleckého posudku a uznesením z 26. novembra 2009 nariadil nové znalecké dokazovanie.

Listom z 18. decembra 2009 znalec okresnému súdu oznámil, že znaleckú činnosť už nevykonáva.

Dňa 21. decembra 2009 okresný súd zrušil uznesenie o ustanovení znalca a ustanovil nového znalca.

Listom z 18. januára 2010 znalec odmietol výkon znaleckej činnosti podľa § 12 ods. 2 písm. e) zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a preto okresný súd 23. júna 2010 zrušil uznesenie o ustanovení znalca.

Dňa 7. mája 2010 okresný súd zisťoval možnosť vypracovania znaleckého posudku znalcom, avšak bez úspechu.

Listom z 23. júna 2010 sa okresný súd obrátil na Ústav patológie K., či trvá na záveroch znaleckého posudku, ktorý podal pre účely trestného konania. Požadovaná odpoveď bola okresnému súdu doručená 7. júla 2010.

Dňa 16. júla 2010 okresný súd určil termín pojednávania súd na 7. september 2010, ktoré bolo z dôvodu kolízie pojednávanií právneho zástupcu sťažovateľov odročené na 21. september 2010.

Pojednávanie konané 21. septembra 2010 bolo odročené na 21. október 2010 pre účely doplnenia dokazovania.

Pojednávanie konané 21. októbra 2010 bolo odročené na 12. november 2010 pre účely opätovného predvolania svedka (znalca).

Pojednávanie konané 12. novembra 2010 bolo odročené na 9. december 2010, pretože svedok požiadal o nový termín pojednávania.

Pojednávanie konané 9. decembra 2010 bolo po vypočutí svedka odročené na neurčito z dôvodu doplnenia dokazovania o znalecký posudok.

III.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie účelu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazuje postupovať v konaní v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ako aj z § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, III. ÚS 75/07, III. ÚS 118/07) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

1. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodnutie o zaplatenie náhrady škody proti žalovanej, ktorá bola podľa názoru sťažovateľov zodpovedná za smrť ich manželky a matky pri pôrode. Po skutkovej stránke je vec náročná na posúdenie odborných otázok - príčiny smrti. Základnou otázkou je posúdenie postupu lekárov pri vedení pôrodu, bez vyriešenia ktorej nie je možné vo veci rozhodnúť. Znalecké dokazovanie je zložitá najmä pre odlišné posudky a vyjadrenia znalcov, ako aj odmietavý postoj znalcov k podaniu posudku. Po právnej stránke vec nie je náročná, keďže návrhy tohto typu tvoria bežnú agendu okresných súdov.

2. Ďalším kritériom, ktoré ústavný súd posudzoval, bolo správanie účastníkov konania. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia a aj ich právny zástupca sa spočiatku zúčastňovali pojednávaní a poskytovali okresnému súdu potrebnú súčinnosť. Neskôr

okresný súd v troch prípadoch odročoval pojednávanie kvôli kolízii pojednávania právneho zástupcu sťažovateľov. Návrhy na doplnenie dokazovania podávané právnym zástupcom sťažovateľov boli síce využitím ich procesných oprávnení, avšak do istej miery ovplyvnili dĺžku konania. Celkovo však správanie sťažovateľov a ich právneho zástupcu nemožno hodnotiť ako také, ktoré by výraznou mierou ovplyvnilo priebeh preskúmaného konania.

3. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu okresného súdu v predmetnom konaní, je potrebné konštatovať, že sa tu vyskytli dlhé obdobia nečinnosti a jeho postup bol poznačený aj neefektívnosťou. To, že sa súdne konanie stále nachádza v štádiu znaleckého dokazovania a zisťovania skutkového stavu, nesvedčí o sústredenom postupe okresného súdu v danej veci. Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol. Ústavný súd zároveň uznáva, že k predĺženiu konania prispeli aj ťažkosti s vyhľadáním a ustanovením znalcov z príslušného odboru, ktoré však všeobecný súd môže riešiť podľa zákona a využiť všetky prostriedky, ktoré mu zákon poskytuje v záujme urýchlenia znaleckého dokazovania.

Ústavný súd poukazuje na to, že zodpovednosť za zabezpečenie plynulého vykonania znaleckého dokazovania v plnej miere znáša okresný súd, ktorý ako jediný mal možnosť nečinnosť znalca odstrániť efektívnym využitím procesných možností daných Občianskym súdnym poriadkom. Ústavný súd preto doterajší postup okresného súdu pri nariaďovaní znaleckého dokazovania považuje za neefektívny a nesústredený, nesmerujúci plynulo k rozhodnutiu vo veci samej, čím došlo k spomaleniu konania a právna neistota sťažovateľov nebola dlhodobo odstránená. Vplyv na predĺženie konania malo aj rozhodovanie o ustanovení poručníkov pre žalobkyňu v 5. rade. K plynulosti konania neprispela ani častá zmena zákonného sudcu, keďže vo veci rozhoduje už piaty zákonný sudca.

Ústavný súd konštatuje, že vec vedená okresným súdom sp. zn. 7 C 334/96 nie je právoplatne ukončená ani po takmer štrnástich rokoch od podania žaloby a nachádza sa v štádiu prvostupňového konania a znaleckého dokazovania. Výraznejšie obdobia nečinnosti, resp. neefektívneho konania sa v posudzovanej veci vyskytli od 19. septembra 1996 do 19. mája 1998 (1 rok a 8 mesiacov), od 19. mája 1998 do 13. apríla 1999 (takmer 11 mesiacov), od 31. mája 2000 do 22. mája 2001 (takmer 1 rok), od 22. mája 2001 do 27. februára 2007 (6 rokov a 9 mesiacov), od 7. júna 2007 do 26. júna 2008 (približne 1 rok).

Po zhodnotení postupu okresného súdu v napadnutej veci možno konštatovať príčinnú súvislosť s porušením základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V čase rozhodovania ústavného súdu nebolo posudzované konanie právoplatne skončené ani po viac ako štrnástich rokoch od jeho začatia. V tejto súvislosti už ústavný súd judikoval, že ak už konanie trvá neprimerane dlho, má všeobecný súd venovať zvláštnu pozornosť jeho urýchleniu (III. ÚS 146/05). Celkovo ústavný súd posúdil dĺžku konania na okresnom súde ako neprimerane dlhú a konštatuje, že okresný súd neposkytol sťažovateľom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 334/1996 rýchlu a účinnú ochranu ich práv podľa § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a preto rozhodol, že okresný súd v tomto konaní porušil základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto prikázal okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzajú sťažovatelia domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo veci samej (bod 2 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovatelia žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € pre každého z nich, čo odôvodnili pretrvávajúcim stavom právnej neistoty.

Ústavný súd vyslovil porušenie označenie základného práva sťažovateľov, prikázal okresnému súdu, ktorý ich základné právo porušil, vo veci konať a na dovŕšenie nápravy tohto porušenia priznal sťažovateľom po zohľadnení všetkých okolností prípadu aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € pre každého z nich (bod 3 výroku nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Právny zástupca sťažovateľov si v sťažnosti uplatnil nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 670,88 € pozostávajúcej pri zastupovaní troch sťažovateľov z dvoch úkonov právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia a spísanie sťažnosti) po 120,23 € a dvoch režijných paušálov po 7,21 €. Ústavný súd priznal sťažovateľom náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v celkovej sume 611,71 €, ktorú zaviazal uhradiť okresný súd (bod 4 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2011